

РЕШЕНИЕ

№ Ц-6
от 03.04.2024 г.

КОМИСИЯТА ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ

на закрито заседание, проведено на 03.04.2024 г., след като разгледа Решение № 8306 от 07.08.2023 г. на Върховния административен съд на Република България, Трето отделение, по адм. дело № 10180 от 2022 г., с което е оставено в сила Решение № 5379 от 29.08.2022 г. на Административен съд - София град, Трето отделение, по адм. дело № 7400 от 2020 г., с което се отменя Решение № Ц-28 от 01.07.2020 г. на Комисията за енергийно и водно регулиране, в частта му по т. 7 и преписката се връща за ново произнасяне при спазване на дадените указания по тълкуване и прилагане на закона, установи следното:

С Решение № Ц-28 от 01.07.2020 г. Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Комисията), считано от 01.07.2020 г., е утвърдила пределни цени на топлинната енергия и е определила преференциални цени и премии на електрическата енергия, произведена по високоефективен комбиниран начин от централи с комбинирано производство на електрическа и топлинна енергия, при прилагане на метода на ценово регулиране „норма на възвръщаемост на капитала” на дружества от сектор „Топлоенергетика”. По т. 7 от посоченото решение Комисията е утвърдила на „Топлофикация - ВТ” АД цени на електрическата и топлинната енергия, както следва: преференциална цена на електрическата енергия (без ДДС) – 217,77 лв./MWh; премия по чл. 33а от Закона за енергетиката – 128,34 лв./MWh; еднокомпонентна цена на топлинната енергия с топлоносител гореща вода (без ДДС) – 87,26 лв./MWh; при ценообразуващи елементи на цените: необходими годишни приходи – 7 340 хил. лв., в т. ч.: разходи – 7 272 хил. лв., от които условно-постоянни – 1 659 хил. лв. и променливи – 5 614 хил. лв.; регулаторна база на активите – 2 085 хил. лв.; норма на възвръщаемост – 3,24%; при количество електрическа енергия от високоефективно комбинирано производство – 20 344 MWh и количество топлинна енергия с топлоносител гореща вода – 33 342 MWh.

По жалба на „Топлофикация - ВТ“ АД, с Решение № 5379 от 29.08.2022 г. на Административен съд - София град (АССГ), Трето отделение, по адм. дело № 7400 от 2020 г., оставено в сила с Решение № 8306 от 07.08.2023 г. на Върховния административен съд на Република България (ВАС), Трето отделение, по адм. дело № 10180 от 2022 г., е отменено Решение № Ц-28 от 01.07.2020 г., в частта му по т. 7, и преписката е върната на КЕВР за ново произнасяне при съобразяване на дадените задължителни указания по тълкуване и прилагане на закона.

АССГ е приел, че утвърдените от КЕВР цени са формирани при противоречие с нормативните разпоредби, решението в оспорената част е незаконосъобразно като противоречащо на материалния закон и следва да бъде отменено на основание чл. 146, т. 4 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК). ВАС е приел, че решението на АССГ следва да се остави в сила, като е изложил подробни мотиви в тази връзка.

ВАС приема за правилни изводите на АССГ за незаконосъобразност на оспорения административен акт по отношение на *разходите за закупуване на квоти за емисии парникови газове*. В касационното решение се посочва, че по силата на чл. 48, ал. 1 от Закона

за ограничаване изменението на климата (ЗОИК) „Топлофикация - ВТ“ АД трябва да извърши разходи за покупка на емисионни квоти, които са пряко свързани с лицензионната му дейност и които трябва да се включат в утвърдените прогнозни необходими годишни приходи, на основание чл. 8, ал. 1 и чл. 32, ал. 1, т. 1 от Наредба № 5 от 23 януари 2014 г. за регулиране на цените на топлинната енергия (НРЦТЕ). Разпоредбата на чл. 48, ал. 1 от ЗОИК задължава операторите на инсталации, притежаващи разрешително за емисии на парникови газове, до 30 април всяка година да предадат определен брой квоти, равняващи се на общото количество емисии, отделени от инсталацията. За неизпълнение на изискванията на тази разпоредба на операторите на инсталацията се налага имуществена санкция за всеки тон еквивалент въглероден диоксид, за който операторът не е предал квоти. Според ВАС, именно въз основа на тези си законови задължения дружеството трябва да извърши разходи за покупка на емисионни квоти, които са пряко свързани с лицензионната му дейност и които трябва да се включат в утвърдените прогнозни необходими годишни приходи. Съдът посочва че, съгласно схемата за безплатно разпределение на квоти на парникови газове, по силата на дерогация по чл. 10а и чл. 10в от Директива 2009/29/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2009 година за изменение на Директива 2003/87/ЕО с оглед подобряване и разширяване на схемата за търговия с квоти за емисии на парникови газове на Общността (Директива 2009/29/ЕО), получаваните от операторите на инсталации безплатни квоти ежегодно намаляват, което води до необходимост за закупуване на емисионни квоти в по-голям размер спрямо отчетените за предходния период. В решението на касационната инстанция се посочва, че в случая одобреното количество квоти от 14 446 тона CO₂ не е оспорено от дружеството.

Според съда, тъй като този ценообразуващ елемент представлява променлив разход по смисъла § 1, т. 10 от Допълнителните разпоредби на НРЦТЕ, икономически обосновано е разходите за емисии да се включват в цените на периода, за който са относими, на база прогноза. Всички икономически обосновани разходи, в т.ч. и разходите за закупуване на необходимите квоти за емисии парникови газове следва да бъдат включвани в цените на услугите за периода, за който се отнасят, тъй като в противен случай се получава изместване на разходи, които да бъдат заплащани от клиентите през период, към който са неотнормирани. Както количествата, така и цената на емисионните квоти следва да бъдат прогнозни за предстоящия регулаторен период, а не отчетни, тъй като енергийните предприятия ще закупуват емисиите през бъдещ период, като изискването е прогнозирането да е въз основа на данни от националната и международната практика, съгласно чл. 3, ал. 4 и чл. 8, ал.4 от НРЦТЕ. Разходите за въглеродни емисии са реално платими през регулаторния период и могат да бъдат прогнозирани, както всеки един елемент от останалите групи разходи. ВАС се позовава на изготвената по делото експертиза, която е изследвала и установила тенденция и данни за покачване на борсовите цени на квоти, като в тази връзка, касационната инстанция приема, че АССГ правилно е счел, че приетата от Комисията цена на въглеродните емисии от 22 евро/тон е занижена спрямо пазарните нива към датата на приемане на Решение № Ц-28 от 01.07.2020 г. на КЕВР с 12 %, като се отклонява с над 25 % към края на 2020 г. и с над 37 % от цената за регулаторния период. Налице е неточно определяне на цената на емисията парникови газове и след връщане на преписката регулаторът трябва да вземе предвид покупната цена от 25 евро/тон към момента на постановяване на своя акт. Според ВАС, възможността за компенсиране, предвидена с разпоредбите на чл. 8, ал. 10 от НРЦТЕ и чл.24а от Наредба № 1 от 14.03.2017 г. за регулиране на цените на електрическата енергия (НРЦЕЕ), каквото КЕВР е приложил по отношение на дружеството с последващото Решение Ц-26 от 01.07.2021 г., което касае следващ ценови период и не подлежи на преценка във връзка с разглеждания ценови период, не отменя задължението на регулатора да определи цените и броя на квотите въглеродни емисии, съобразно пазарните им стойности и действително необходимите количества, тъй като неточното им определяне би довело до драстично завишаване на цените и изместване на разходите в следващ период. Освен това, съдът счита, че възможност за нормативно компенсиране е само перспектива и не отразява конкретните нужди за периода, които е следвало да бъдат съобразени от КЕВР. В този

смисъл ВАС приема, че решението на регулатора противоречи на предвидения в чл. 31, т. 2 ЗЕ принцип на регулиране, според който цените на енергийните предприятия следва да възстановяват икономически обосноваваните им разходи за дейността им.

ВАС приема за правилни изводите на първоинстанционния съд по отношение на **разходите за ремонт**. ВАС посочва, че КЕВР първоначално е намалила разхода до нивото на отчетените през 2019 г. (237 хил.лв.), но след възражение на дружеството, са възстановени разходи за ремонт на стойност 118 хил.лв. до достигане на стойност 50 % над отчетната стойност през базисната година, в съответствие с т. 1.2 от общия подход. Според ВАС, от техническия анализ в заключението на приетата по делото експертиза е видно, че предвидените от дружеството ремонтно-възстановителните дейности от т. 1 до т. 7 са необходими за нормалната и безаварийна работа на когенератор Wartsila 16V25SG и са ремонти и обслужвания, свързани с осъществяване на лицензионните дейности на дружеството; от т. 8 до т.10 са необходими за нормалното и безаварийно производство на топлинна енергия от водогрейни и парни котли (осъществяване на лицензионна дейност на дружеството); т.11 - необходим ремонт на покрив на машинна зала, застрашаващ безаварийната работа на съоръженията в „Топлофикация –ВТ“ АД, необходим за извършването на лицензионните дейности и от т. 13 и т. 14 - необходими за нормалното топлопренасяне на произведената топлинна енергия до клиентите на дружеството, като непризнатите разходи могат да доведат до аварии или напълно нефункциониране на производствените мощности и топлопреносната система. В тази връзка, ВАС посочва, че и вещото лице икономист е приел, че заявените разходи за ремонти са икономически обосновани. Според касационната инстанция, комисията коригирайки разходите за ремонти, не е посочила кои позиции според нея не са обосновани или не е необходимо да бъдат извършвани, т.е. според съда липсват мотиви. Предвид установеното ВАС не споделя изводите на регулаторния орган, че подробно описаните разходи за ремонт на отделни съоръжения са обосновани като необходимост, но не доказват, че са необходими за извършване над стойността на ремонта по отчет от базисната година. Според съда, непризнаването на разходите за ремонти в заявения размер е възможно да доведе до непълно възстановяване на разходите за ремонти, в случай че бъдат извършени, или ще доведе до неизвършване на всички планирани ремонтни дейности. Непълното възстановяване на разходи се отразява в намаление на утвърдената възвръщаемост, тъй като частта от разходи, които енергийното предприятие следва да извърши за осъществяване на лицензионната дейност, но не са признати от КЕВР и включени в утвърдените цени, се покриват за сметка на възвръщаемостта на капитала. ВАС посочва, че трябва да се има предвид, че непризнаването на присъщо необходими разходи и невключването им в цените във всеки случай се отразява в непълно възстановяване на икономически обосновани разходи. Според съда, това рефлектира в намаление на утвърдената възвръщаемост, което е в противоречие на предвидения в чл. 31, т. 2 от ЗЕ принцип на регулиране, според който цените на енергийните предприятия следва да възстановяват икономически обосноваваните разходи за дейността им, в т.ч. и разходите за ремонти. В тази връзка, ВАС прави извод, че разходите за ремонти са явяват технически необходими и обосновани с цел гарантиране на нормалната експлоатация на енергийните съоръжения.

ВАС приема за правилни изводите на първоинстанционния съд **относно непризнаването на разходите за закупуване на електрическа енергия за собствени нужди**. В решението на касационната инстанция се посочва, че във възражението на „Топлофикация – ВТ“ АД срещу извършената корекция на „разходи за закупена енергия“ от 650 хил.лв. на 513 хил.лв., дружеството е посочило, че по-високият разход е свързан с инсталирането на допълнителна котелна инсталация за изгаряне на биомаса за производство на топлинна енергия и нейната експлоатация. В решението на КЕВР лаконично и без мотиви е прието, че възражението на дружеството относно корекцията на разходи за закупена енергия не се приема. За предстоящия ценови период няма основания за увеличаване, както на количеството закупена енергия, така и увеличение в цената на електрическата енергия. ВАС посочва, че излагането, в първоинстанционното производство и в касационната жалба

на допълнителни мотиви за липса на данни у КЕВР за инсталиране на нови съоръжения – инсталиране на допълнителна котелна инсталация и нейните характеристики, се явява недопустимо. Ето защо липсата на мотиви в оспореното решение и по този въпрос съдът приема за съществено нарушение на административнопроизводствените правила.

ВАС намира за правилни изводите на първоинстанционния съд по отношение на **разходите за заплати и възнаграждения**. Според съда, приложеният общ процент на увеличение (допуснатото от КЕВР увеличение на разходите за възнаграждения и заплати е в размера на 8,9 %, във връзка с увеличението на минималната работна заплата в страната от 01.01.2020 г.) нарушава принципа за равенство, обективиран в чл. 8, ал. 2 от АПК, доразвит в специалната уредба на чл. 23, т. 5 от ЗЕ, съгласно който при изпълнение на регулаторните си правомощия Комисията се ръководи от принципа за осигуряване на равнопоставеност между отделните категории енергийни предприятия и между видовете клиенти. ВАС посочва, че в случая КЕВР е извършила посоченото намаление в разходите в нарушение на приложимите чл. 8, ал. 4 от НРЦТЕ, съответно чл. 11, ал. 4 от НРЦЕЕ, Глава втора, раздел 1 от Указания за образуване на цените на топлинната енергия и на електрическата енергия от комбинирано производство при регулиране чрез метода „норма на възвръщаемост на капитала” (Указания-НВ), в които е предвидено КЕВР да утвърждава прогнозен размер на разходите след преценка за икономическата им обосновааност, въз основа на представени от дружествата обосновки и доказателства и на база сравнителен анализ, което в случая според съда, не е сторено. ВАС посочва, че в никакъв случай сравнителния анализ не може да се идентифицира с възприетия от регулатора общ подход за оценяване в сектора. В тази връзка съдът приема, че ограничението на допуснатото увеличение до 8,9 % не отчита състоянието на пазара на труда в различните региони на страната и няма да позволи повишаване на конкурентоспособността на дружеството в региона при наемане на персонал. Ето защо предвиденото увеличаване няма да преодолее съществуващото изоставане на средната работна заплата в дружеството в сравнение със средната месечна заплата на наетите лица по трудово и служебно правоотношение през 2019 г. в отрасъл „Енергетика“. Според съда, в случая при прилагане на общия подход е нарушен принципът на чл. 23, т. 5 от ЗЕ и по отношение на дружеството не е отчетено значителното изоставане от средната заплата за отрасъла. Ето защо ВАС счита, че в тази си част решението на КЕВР е постановено в нарушение на чл. 23, т. 5 от ЗЕ, след като регулаторът не осигурява равнопоставеност между енергийните предприятия и не отчита спецификата на конкретно дружество.

На следващо място, ВАС приема за правилни изводите на АССГ, по отношение на корекцията от КЕВР на **нормата на възвръщаемост на привлечения капитал**. В решението на касационната инстанция се посочва, че съгласно чл. 31, т. 4 от ЗЕ цените на енергийните предприятия трябва да осигуряват икономически обоснована норма на възвръщаемост на капитала. В случая нормата на възвръщаемост на привлечения капитал (НВпк) е коригирана – заявена е 6,88%, а е одобрена 3,24%. Съдът посочва, че заявената НВпк се формира от 7 договора (един от 2005 г. с лихва 5,00%, два от 2011 г. с лихва 5,00 %, заем с лихва - 5,50% и три кредита от 2013 г., 2015 г. и 2017 г., всичките с лихва 7,50 %), като среднопретеглената лихва на привлечения капитал е 6,63 %. КЕВР е утвърдила норма на възвръщаемост на привлечения капитал на база на статистически данни на Българска народна банка (БНБ) към 31.12.2019 г. ВАС споделя приетото от АССГ, че не е икономически обосновано статистическите данни за лихвените нива към края на 2019 г. да се прилагат към кредити, привлечени от топлофикационното дружество в предходен регулаторен период при положение, че дружеството няма нито задължението, нито възможността да предоговаря или рефинансира кредитите си ежегодно. Според съда, одобрената от КЕВР норма на възвръщаемост може да се приеме за икономически обоснована за кредити, получени през периода, за който се отнася, но не се отчитат влияния като такси за разглеждане и управление на кредита и други, каквито са налице при банковите заеми. Не следва да се пренебрегват и обстоятелствата, че при често рефинансиране на кредитни средства, могат да се акумулират непредвидени разходи, както по предоговарянето, така и неустойки при предсрочно прекратяване на договори, които разходи да превишат

ефекта от договарянето на по-нисък лихвен процент, целен от КЕВР. При определяне на утвърдената среднопретеглена норма на възвръщаемост, КЕВР е приложила т. 41 от Указания-НВ, като е взела предвид норма на възвръщаемост на привлечения капитал от 3,24%, по официални данни на БНБ за кредити за нефинансови предприятия, за периода към края на предходната 2019 г. Съгласно посочената т. 41 от Указания-НВ, КЕВР определя пределна пазарна цена на привлечения капитал, на основата на статистически данни за пазарните ѝ величини и/или официално публикувана прогнозна информация, като не е посочено към кой момент следва да се вземат статистическите данни за пазарната цена на привлечения капитал. Според съда, КЕВР е приела статистическите данни към края на предходната година, без да обсъди дали са актуални към датата на постановяване на оспореното решение, още по-малко какви са прогнозните стойности през целия ценови период. В тази връзка ВАС възприема извода, че директното прилагане на пазарната лихва към края на последната календарна година без анализ и прилагане на корекции, се явява икономически необосновано, с оглед изискванията на чл. 31, т. 4 от ЗЕ. Включването в цените на норма на възвръщаемост на привлечения капитал под приложимия среднопретеглен за жалбоподателя размер по силата на действащи и обвързващи го договори за кредит би довело до намаляване на неговата възвръщаемост, като разликата се покрива за негова сметка.

Съгласно чл. 173, ал. 1 от АПК, след като отмени административния акт, съдът решава делото по същество, когато въпросът не е предоставен на преценката на административния орган. Извън тези случаи, както и когато актът е нищожен поради некомпетентност или естеството му не позволява решаването на въпроса по същество, съдът отменя административния акт и изпраща преписката на съответния компетентен административен орган за решаване на въпроса по същество със задължителни указания по тълкуването и прилагането на закона (чл. 173, ал. 2 от АПК). С оглед изложеното, предвид отменителното съдебно решение и разпоредбите на АПК, КЕВР следва да се произнесе с ново решение вместо отмененото при спазване на указанията на съда по тълкуването и прилагането на закона - материалноправните норми, действащи към момента на постановяване на Решение № Ц-28 от 01.07.2020 г., в частта му по т. 7, което налага технико-икономически анализ на фактите и обстоятелствата, релевантни към момента на приемане на посоченото решение на КЕВР.

Във връзка с горното и след извършен анализ при съобразяване на дадените от съда задължителни указания с Решение № 8306 от 07.08.2023 г. на Върховния административен съд, Трето отделение, по адм. дело № 10180 от 2022 г., с което е оставено в сила Решение № 5379 от 29.08.2022 г. на Административен съд - София град, Трето отделение, по адм. дело № 7400 от 2020 г., цените и техните ценообразуващи елементи на „Топлофикация - ВТ“ АД за ценовия период от 01.07.2020 г. до 30.06.2021 г., са както следва:

1. Разходи за закупуване на квоти за емисии парникови газове:

За регулаторния период 01.07.2020 г. - 30.06.2021 г. разходите за квоти за въглеродни емисии на „Топлофикация-ВТ“ АД са определени в размер на 698,148 хил.лв. (621,322 хил.лв. + 76,826 хил.лв. = 698,148 хил.лв.). Същите са изчислени при съобразяване със следното:

1.1. Разходите за квоти за въглеродни емисии (CO₂) на „Топлофикация-ВТ“ АД утвърдени в отмененото Решение № Ц-28 от 01.07.2020 г. са определени в размер на 621,322 хил. лв. (14 446 t CO₂ x 43,01лв./t = 621,322 хил. лв.).

1.2. С последващо Решение № Ц-26 от 01.07.2021 г. на КЕВР е извършена корекция на необходимите приходи по отношение на разходите за квоти за въглеродни емисии, съгласно чл. 24а, ал. 1 от НРЦЕЕ и чл. 8, ал. 10 от НРЦТЕ, като на дружеството е компенсиран недовзет приход за квоти за въглеродни емисии в размер на 238 хил. лв. при отчетена средна цена на емисии CO₂ за периода 01.07.2020 г. – 15.04.2021 г., в размер на 30,97 евро/t.

2. Корекция по въглеродни емисии		
	месец	Общо:
Количество, Qe	t	13 544
Прогнозна цена на въглеродни емисии , Цпе	евро/t	22
Отчетена цена на въглеродни емисии , ЦП	евро/t	30,97
надвзет/недовзет приход от въглеродни емисии	хил. лв.	-238

1.3. В изпълнение на Решение № 8306 от 07.08.2023 г. на ВАС по адм. дело № 10180 от 2022 г. за целите на ценообразуването се приема средна отчетна цена (Average auction price) на CO₂ квоти от проведените в периода от 01.07.2020 г. до 30.06.2021 г. първични търгове (Primary market auction) на Европейската енергийна борса (European Energy Exchange) в размер на **35,34** евро/тон CO₂ (69,12 лв./тон CO₂).

Левовата равностойност е изчислена с фиксирания валутен курс на Българската народна банка (1,95583 лв./евро). При изчисляването на посочената цена не са взети предвид постигнатите отчетни цени на CO₂ квоти на проведените търгове на германската и полската борси, както и тези за авиационни оператори. Поради това, че регулаторният период 01.07.2020 г. - 30.06.2021 г. обхваща полугодията на две календарни години (2020 г. и 2021 г.), за целите на изчисленията са използвани публично достъпни данни във файлове с наименование Emmision-spot-primary-market-auction-report-2020 и Emmision-spot-primary-market-auction-report-2021, които са публикувани в меню: Market data-Environmental Markets-Auction Market- Information Downloads или чрез пряк достъп от следния линк:

<https://www.eex.com/en/market-data/environmental-markets/eua-primary-auction-spot-download>.

Отчетеният разход за квоти за въглеродни емисии за регулаторния период 01.07.2020 г. – 30.06.2021 г. е в размер на 936,148 хил. лв. (13 544 t CO₂ x 35,34 евро/t = 478,645 евро или 936,148 хил. лв.).

Разликата между отчетения разход за квоти за въглеродни емисии за регулаторния период 01.07.2020 г. - 30.06.2021 г. (936,148 хил. лв.) и сбора от признатия разход за квоти за въглеродни емисии в отмененото Решение № Ц-28 от 01.07.2020 г. и компенсирания недовзет приход за квоти емисии по Решение № Ц-26 от 01.07.2021 г. (621,322 хил. лв. + 238 хил. лв. = 859,322 хил. лв.), е в размер на + 76,826 хил. лв. (936,148 хил. лв. – 859,322 хил. лв. = + 76,826 хил. лв.).

В тази връзка, за регулаторния период 01.07.2020 г. – 30.06.2021 г. разходите за квоти за въглеродни емисии на „Топлофикация-ВТ“ АД са определени в размер на 698,148 хил.лв. (621,322 хил.лв. + 76,826 хил.лв. = 698,148 хил.лв.).

2. Разходи за ремонт:

Разходите за ремонт в производството отнесени към електрическата енергия са коригирани от 324 хил. лв. на 354 хил. лв. или с 30 хил. лв., съгласно отчетените от дружеството за ценовия период 01.07.2020 г. - 30.06.2021 г.

3. Разходи за закупена енергия

Разходите за закупена енергия са коригирани от 513 хил. лв. на 650 хил. лв. или с 137 хил. лв., съгласно заявеното от дружеството за ценовия период 01.07.2020 г. - 30.06.2021 г.

4. Разходи за заплати и възнаграждения:

Разходите за заплати и възнаграждения са коригирани от 566 хил. лв. на 549 хил. лв., а осигурителните вноски и социални разходи са коригирани от 113 хил. лв. на 106 хил. лв. съгласно заявеното от дружеството за ценовия период 01.07.2020 г. - 30.06.2021 г.

5. Норма на възвръщаемост на привлечения капитал:

В съответствие с Указания за образуване на цените на топлинната енергия и на електрическата енергия от комбинирано производство при регулиране чрез метода „норма на възвръщаемост на капитала“, приети с решение по протокол № 116 от 26.06.2018 г., по т. 1 на КЕВР (Указания-НВ), „Топлофикация - ВТ” АД е представило Справка № 3 (от ценови модел справки от № 1 до № 9), от която е видно, че средната претеглена норма на възвръщаемост на привлечения капитал на дружеството към 31.12.2019 г. е 6,63%. В Справка № 3 дружеството е посочило договорените лихвени проценти и остатъчна главница, на базата на които е изчислен общият процент.

Съгласно чл. 31, т. 4 от ЗЕ цените на енергийните предприятия следва да осигуряват икономически обоснована норма на възвръщаемост на капитала и непазарните нива на нормата на възвръщаемост в ущърб на крайните клиенти не са в съответствие с тази норма. Регулаторните правомощия на Комисията включват определянето на пределни стойности на определени разходи, които могат да бъдат заимствани от официални източници, което се извлича и от разпоредбите на чл. 10, ал. 2 от НРЦТЕ и чл. 15, ал. 2 от НРЦЕЕ, според които нормата на възвръщаемост на привлечения капитал е в съответствие с пазарната норма. Нормата на възвръщаемост на привлечения капитал се изчислява по начина, посочен в т. 40 от Указания-НВ, но се утвърждава до размера, посочен в т. 41 от Указания-НВ, според която Комисията определя пределна пазарна цена на привлечения капитал на основата на статистически данни за пазарните ѝ величини и/или официално публикувана прогнозна информация. В този смисъл е допустимо едновременното прилагане на двата подхода по т. 40 и т. 41 от Указания-НВ.

В изпълнение на регулаторните си правомощия, Комисията има право да определя пределни нива на определени разходи, с оглед оптимизиране на ценовите нива. Комисията следва да създава пазарна среда, в която да приближава поведението на естествените монополисти до пазарното такова. Съгласно чл. 2, ал. 1, т. 3 и т. 4 от ЗЕ, основните цели на този закон са създаване на предпоставки за създаване и развитие на конкурентен и финансово стабилен енергиен пазар и енергийни доставки при минимални разходи. В чл. 2, ал. 2 от същия закон е предвидено наред с други и задължението производството и търговията с електрическа и топлинна енергия да се извършват при гарантиране интересите на потребителите. Целите, посочени в чл. 2 от ЗЕ са ангажимент на органите, осъществяващи държавната политика в енергетиката, регулиране на дейностите в енергетиката, както и на всички енергийни дружества, каквото е и „Топлофикация - ВТ” АД. В тази връзка, с оглед спазване на изискванията на чл. 2, ал. 1, т. 4 от ЗЕ, е необходимо лицензиантът също да полага необходимите усилия, за да минимизира разходите си за осъществяване на лицензионната дейност. Гаранция за изпълнение на това задължение от енергийните предприятия е дейността на КЕВР по регулиране на цените в енергетиката и принципите, от които регулаторът се ръководи при извършването на тази дейност. На основание чл. 23, т. 4, т. 10 и т. 11 от ЗЕ, КЕВР следва да създава стимули за енергийните предприятия за ефективност на регулираните дейности, както и осигуряване на баланса между интересите на енергийните предприятия и клиентите. Предвид изложеното, приложимото законодателство допуска намаляване на нормата на възвръщаемост на привлечения капитал при отразяване на обективното състояние на пазара на кредитните услуги към съответния момент, с цел запазване относителната стабилност на цените на произвежданите от дружеството енергийни продукти в интерес на неговите клиенти.

С оглед горното, е извършена корекция на лихвата по взетите от дружеството кредити. Нормата на възвръщаемост на привлечения капитал е изчислена съгласно т. 40 и т. 41 от Указания-НВ, като средно претеглена величина от договорените годишни лихви на заемите и относителното тегло на съответния заем в общата сума на привлечения капитал, при пределна пазарна цена на привлечения капитал 3,24%, на основата на данни на Българската народна банка към 31.12.2019 г. (Лихвен процент и обеми по салда по кредити в лева за сектори нефинансови предприятия).

Съгласно извършен анализ на актуалните статистическите данни за пазарната цена на привлечения капитал към датата на постановяване на отмененото решение на КЕВР, както и

на прогнозните стойности през целия ценови период 01.07.2020-30.06.2021 г., се установява, че съгласно официални данни на БНБ (Лихвени проценти и обеми по нов бизнес по кредити, различни от овърдрафт, за сектор Нефинансови предприятия по период на първоначално фиксиране на лихвения процент) за ценовия период 01.07.2020-30.06.2021 г. нивото на лихвите по кредитите до 1 млн. евро над 5 години са средно в размер на 1,76%, съответно за 2020 г. са в размер на 2,31% и 1,73% за 2021 г.

По тези съображения е обосновано целевата норма на възвръщаемост на привлечения капитал за регулаторния период 01.07.2020 г. – 30.06.2021 г. да е в размер на 3,24%. Определянето на ценообразуващите елементи за регулаторни цели, съобразено с пазарните им стойности, цели недопускане ощетяване на енергийните предприятия и клиентите, с което се спазва принципът в чл. 23, т. 4 от ЗЕ за осигуряване баланс между интересите на енергийните предприятия и клиентите.

В резултат на направените корекции с оглед спазване указанията на съда, цените на електрическата и на топлинната енергия на „Топлофикация - ВТ“ АД, за периода от 01.07.2020 г. до 30.06.2021 г., са както следва:

1. Преференциална цена на електрическата енергия (без ДДС) – 223,61 лв./MWh.
2. Премия по чл. 33а от ЗЕ – 134,18 лв./MWh.
3. Еднокомпонентна цена на топлинната енергия с топлоносител гореща вода (без ДДС) – 90,30 лв./MWh.
4. Ценообразуващи елементи на цените по т. 1 и т. 3:
 - Необходими годишни приходи – 7 560 хил. лв., в т. ч.:
 - Разходи – 7 491 хил. лв., от които условно-постоянни – 1 664 хил. лв. и променливи – 5 827 хил. лв.;
 - Регулаторна база на активите – 2 112 хил. лв.;
 - Норма на възвръщаемост – 3,24%;
 - Количество електрическа енергия от високоефективно комбинирано производство – 20 344 MWh;
 - Количество топлинна енергия с топлоносител гореща вода – 33 342 MWh.

Предвид гореизложеното и на основание чл. 21, ал. 1, т. 8 и т. 8б, във връзка с чл. 30, ал. 1, т. 4 и чл. 33 и чл. 33а от Закона за енергетиката, чл. 173, ал. 2 от Административнопроцесуалния кодекс и в изпълнение на задължителните указания по тълкуването и прилагането на закона, дадени с Решение № 8306 от 07.08.2023 г. на Върховния административен съд на Република България, Трето отделение, по адм. дело № 10180 от 2023 г., с което е оставено в сила Решение № 5379 от 29.08.2022 г. на Административен съд - София град, Трето отделение, по адм. дело № 7400 от 2020 г.,

КОМИСИЯТА ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ

РЕШИ:

Утвърждава на „Топлофикация - ВТ“ АД, за периода от 01.07.2020 г. до 30.06.2021 г.:

1. Преференциална цена на електрическата енергия (без ДДС) – 223,61 лв./MWh.
2. Премия по чл. 33а от ЗЕ – 134,18 лв./MWh.
3. Еднокомпонентна цена на топлинната енергия с топлоносител гореща вода (без ДДС) – 90,30 лв./MWh.
4. Ценообразуващи елементи на цените по т. 1 и т. 3:

- Необходими годишни приходи – 7 560 хил. лв., в т. ч.:
 - Разходи – 7 491 хил. лв., от които условно-постоянни – 1 664 хил. лв. и променливи – 5 827 хил. лв.;
 - Регулаторна база на активите – 2 112 хил. лв.;
 - Норма на възвръщаемост – 3,24%;
- Количество електрическа енергия от високоефективно комбинирано производство – 20 344 MWh;
- Количество топлинна енергия с топлоносител гореща вода – 33 342 MWh.

Решението подлежи на обжалване пред Административен съд София-град в 14-дневен срок.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ДОЦ. Д-Р ИВАН Н.ИВАНОВ

ЗА ГЛАВЕН СЕКРЕТАР:

ЮЛИЯН МИТЕВ

(съгласно заповед № 335 от 03.04.2024 г.)